

Aan de gemeenteraad

Datum : 11 mei 2021
Zaaknummer : 564379
Contactpersoon : Maud Wolf
Telefoonnummer : 026 3774432

Onderwerp: Voortgang wijkgesprekken over de energietransitie

Geachte voorzitter en leden,

Met deze brief willen wij u informeren over de voortgang en organisatie van de wijkgesprekken over de energietransitie, als uitwerking van de Arnhemse aanpak van de wijkgerichte energietransitie, zoals door uw raad in april 2019 is vastgesteld. Hiermee worden de volgende toezeggingen afgedaan:

- Toezegging 433 d.d. 10-4-2019, naar aanleiding van De Arnhemse AANpak van de wijkgerichte energietransitie: De wethouder heeft toegezegd dat de gemeente in alle wijken het voortouw zal nemen om (een representatieve groep) bewoners met elkaar in gesprek te brengen over energie- en klimaatvraagstukken ook in de wijken waar al initiatieven zijn.
- Toezegging 876 d.d. 24-3-2021, naar aanleiding van Agenderingsverzoek "Voortgang NemiA": De wethouder heeft toegezegd de kosten van de wijkgesprekken in kaart te brengen.

Inleiding

We hebben als gemeente Arnhem forse ambities om de CO₂-uitstoot te verminderen, zoals beschreven in het 'New energy made in Arnhem' (NemiA) programmaplan 2020-2030, vastgesteld door uw raad op 29 januari 2020. Energie besparen en hernieuwbare energie opwekken in de gebouwde omgeving zijn belangrijke maatregelen om de CO₂-uitstoot te verminderen. Een belangrijke opgave hierbinnen is de route naar duurzame en aardgasvrije wijken, vastgesteld door uw raad in april 2019 in de 'Arnhemse aanpak van de wijkgerichte energietransitie', met de volgende uitgangspunten:

1. De Trias Energetica is leidend; eerst besparen.
2. De meest duurzame oplossing gaat voor. Minder duurzame bronnen zijn tijdelijk en decentrale bronnen hebben de voorkeur.
3. De aanpak is wijkgericht en samen met bewoners en overige gebruikers. Hierbij wordt aangesloten bij andere ontwikkelingen in de wijk.
4. Waar zelforganiserend vermogen onvoldoende ontstaat, neemt de gemeente samen met stedelijke partners het voortouw, maar altijd in verbinding met de bewoners.
5. Ruimtelijke impact is niet te voorkomen. Ruimte wordt eerst gezocht in verhard stedelijk gebied.
6. Betaalbaarheid, betrouwbaarheid en zekerheid voor de eindgebruiker staan voorop.
7. De energietransitie mag niet leiden tot (verdere) energiearmoede en schuldenproblematiek en wordt bij voorkeur ingezet als instrument tegen energiearmoede.

Datum : 11 mei 2021
Zaaknummer : 564379
Pagina : 3

Naast de intensieve participatietrajecten in de kansrijke wijken, vinden er ook gesprekken plaats in de wijken waar voorlopig niets verandert aan de warmtevoorziening. Verwacht wordt dat het eerste wijkuitvoeringsplan begin 2022 aan uw raad wordt voorgelegd.

Uit de onderzoeken kan blijken dat het niet mogelijk is dat de wijken voor 2030 van het aardgas afgaan. Als dat het geval is, worden bewoners daarover ook geïnformeerd met een brief en een uitnodiging voor een wijkgesprek.

Een uitgangspunt is dat we vanuit de gemeente het voortouw nemen om in gesprek te gaan over de energietransitie met onze bewoners in alle wijken. Naast de kansrijke buurten zijn en worden er ook in alle andere wijken wijkgesprekken over de energietransitie gehouden. Dit zijn de wijken waarvan we weten dat die ná 2030 van het aardgas afgaan. Onderstaand wordt nader ingegaan op deze wijkgesprekken.

Wijkgesprekken over de energietransitie

In de wijken waar niet op korte termijn een intensief participatietraject gaat lopen, zoals in de kansrijke buurten, verandert er voor 2030 niets aan de warmtevoorziening. Deze wijken gaan niet voor 2030 van het aardgas af. Wat het alternatief gaat worden voor aardgas is nog niet bekend. Tijdens de wijkgesprekken worden de bewoners geïnformeerd dat er in hun (deel van de) wijk in de warmtevoorziening voorlopig niets verandert. Ongeacht wat de vervanger voor aardgas gaat worden kunnen de bewoners in deze wijken wel aan de slag met energie besparen en het opwekken van hernieuwbare energie. Ook zijn de wijkgesprekken bedoeld om te horen welke vragen, behoeften en zorgen er zijn in de wijk over de energietransitie.

Voortgang wijkgesprekken

In september 2020 zijn we, na enkele maanden uitstel door corona, gestart met het voeren van wijkgesprekken. In september en oktober 2020 hebben vijf wijkgesprekken overdag plaatsgevonden in de wijk, bij het mobiele energieloket Lijn2030. Vanaf december 2020 zijn we gestart met digitale wijkgesprekken. Inmiddels hebben er 15 digitale wijkgesprekken plaatsgevonden. In mei 2021 worden nog drie digitale wijkgesprekken georganiseerd.

Samenwerking met partijen

De wijkgesprekken zijn voorafgaand afgestemd met Teams Leefomgeving (TLO), opbouwwerkers, corporaties, huurdersorganisaties, wijkinitiatieven, het Energieloket, de Energiebank en eventuele andere relevante partijen voor de betreffende wijk. Ook wordt voorafgaand aan het wijkgesprek nagegaan wat de stand van zaken is van een nabij gelegen kansrijke buurt. Informatie die opgehaald wordt tijdens de wijkgesprekken en die relevant is voor betrokken partijen, wordt aan hen teruggekoppeld en samen afgestemd hoe deze een vervolg krijgt.

Datum : 11 mei 2021
Zaaknummer : 564379
Pagina : 4

Deelname en reacties n.a.v. de wijkgesprekken

De bewoners en ondernemers krijgen een brief waarin ze uitgenodigd worden voor het wijkgesprek, waarmee ze met de brief ook al geïnformeerd worden dat de wijk niet voor 2030 van het aardgas afgaat. Gemiddeld melden zich ruim 50 deelnemers aan voor een wijkgesprek. Ook zijn er bewoners die zich niet aanmelden, maar wel contact opnemen en informatie ontvangen.

De grootste groep die zich aanmeldt zijn de woningeigenaren, gevolgd door huurders en enkele ondernemers uit de wijk. Tijdens de wijkgesprekken zijn de betrokken partijen aanwezig, zoals corporaties, huurdersorganisatie, het Energieloket, de Energiebank en TLO.

De wijkgesprekken worden door veel deelnemers gewaardeerd. Diverse deelnemers bedanken de gemeente voor de goede organisatie en heldere informatievoorziening tijdens het wijkgesprek. Naderhand ontvangen de deelnemers en degenen die er niet bij konden zijn, maar wel graag informatie wilden ontvangen, de presentatie, een link om het plenaire deel terug te kijken en alle vragen en antwoorden die gesteld zijn tijdens het wijkgesprek.

Tijdens het wijkgesprek worden alle ideeën, vragen, zorgen en behoeften besproken. Veel bewoners vinden het prettig dat de gemeente hen tijdig informeert wanneer verwacht wordt dat de wijk van het aardgas afgaat en zijn benieuwd wat de gemeentelijke plannen zijn. Hiermee weten bewoners waar ze aan toe zijn. Veel mensen zijn benieuwd wat het alternatief gaat worden voor aardgas en begrijpen dat het voor de betreffende wijk nog niet bekend is.

Veel deelnemers zijn al aan de slag met energie en willen graag nog meer doen. Daarbij zijn bewoners soms zoekende naar welke (vervolg)stappen goed zijn. Ook wat bijvoorbeeld bij oudere woningen, monumenten en beschermd stadsgezicht mogelijk is. Ook worden er praktische vragen gesteld, zoals over het vervangen van een ketel en het isoleren van enkelsteens muren. Bewoners willen graag meer weten over de plannen van de corporaties. Ook zijn er zorgen die gedeeld worden, zoals over de betaalbaarheid. Men wil graag samen met buurtbewoners aan de slag. Tijdens wijkgesprekken worden dan ook volop tips en ervaringen gedeeld. De deelnemers zien het wijkgesprek als een mooie startbijeenkomst. Wat er is opgehaald wordt per wijk teruggekoppeld via de wijkwebsite en/of -krant.

Organisatie en kosten van de wijkgesprekken

De voorbereiding en uitvoering van de wijkgesprekken worden georganiseerd door een projectleider en een projectmedewerker. In de maanden februari en maart 2021 werden 5 digitale wijkgesprekken per maand georganiseerd, waardoor in die maanden de projectmedewerker voor 0,8 fte en de projectleider voor 0,3 fte bezig waren met de wijkgesprekken. In de maanden ervoor waren de projectmedewerker voor 0,5 fte en de projectleider voor 0,2 fte bezig met de wijkgesprekken.

Tijdens de wijkgesprekken zijn naast de projectmedewerker en projectleider ook betrokken:

- voor presentatie en beantwoorden vragen plenair: wethouder Klimaat&Energie, projectleider Energieloket en een gespreksleider.
- voor beantwoorden chat: bestuursadviseur en communicatieadviseur.

Datum : 11 mei 2021
Zaaknummer : 564379
Pagina : 5

- begeleiders deelgesprekken: 2 tot 8 gespreksleiders voor de deelgesprekken. Daarbij inzet van collega's van teams leefomgeving (TLO), overige collega's, bewoners uit de wijk van actief wijkinitiatief, Aanjager.

Voor het organiseren van de wijkgesprekken hebben we van september 2020 t/m april 2021 € 18.000,- besteed. Dit wordt volledig gefinancierd vanuit de Subsidieregeling Reductie Energiegebruik van het ministerie van BZK. De uren zijn gedekt vanuit de bestaande formatie van het programma New energy made in Arnhem.

Vervolg

De bewoners die hebben deelgenomen aan de wijkgesprekken zien het wijkgesprek als een mooie startbijeenkomst, waarop ze graag een vervolg zien. Bijvoorbeeld op een bepaald thema (isoleren) of een collectieve actie in de buurt. We gaan aan de slag met de opbrengst uit de wijkgesprekken. We bekijken of ons huidige aanbod aangepast moet worden aan de behoeften van de bewoners. Zo werken we bijvoorbeeld een aanbod uit voor het verduurzamen van monumenten en van een beschermd stadsgezicht.

We gaan ook op andere manieren in de wijken gesprekken voeren, zoals nog meer met het rijdend energieloket Lijn2030, om daarmee nog meer bewoners in de wijken te spreken. Zo horen we van nog meer Arnhemmers wat hun vragen, behoeften en zorgen zijn over de energietransitie en passen we indien mogelijk ons aanbod daarop aan.

De wijkgesprekken leveren input voor de transitievisie warmte. Een verslag van de belangrijkste uitkomsten van de wijkgesprekken wordt toegevoegd aan de transitievisie warmte.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de loco- secretaris, de burgemeester,

P.J. Altena

A. Marcouch